

ČESKY

JIZERSKÉ NOVINY

2026
2027

LIBERECKO JABLONECKO FRÝDLANTSKO TANVALDSKO

2026 – ROK CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ

Rok 2026 vyhlásila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pod záštitou České komise pro UNESCO rokem chráněných krajinných oblastí. V České republice nalezneme 27 chráněných krajinných oblastí. Jedná se o rozsáhlá území s cennou a dochovanou krajinou, kde se vedle ochrany přírody dlouhodobě udržuje také šetrné hospodaření. Představují nejzachovalejší části krajiny a jsou rozděleny do čtyř zón ochrany – od nejpřísněji chráněných přírodních lokalit až po běžně obhospodařované lesy, pole a sídla, která spoluutvářejí kulturní charakter krajiny.

V roce 2026 proběhnou oslavy kulatých výročí vyhlášení některých CHKO. Jizerské hory si na své 60. výročí počkají až do roku 2028, svou pozornost si však zaslouží i dnes. K mimořádně cenným oblastem patří smíšené a především bukové lesy, ale také zbytky původních horských smrčín, unikátní rašeliniště i pestrá podhorská krajina doplněná tradiční venkovskou zástavbou. Mějte na paměti následující zásady, které dopřejí i dalším generacím příležitost těšit se z krás Jizerských hor.

www.aopk.gov.cz

Při pohybu v horách zůstávejte na značených cestách – Jizerské hory mají hustou síť turistických tras, které vás provedou cennými lokalitami, aniž byste poškodili vzácné biotopy.

Co si do hor přinesete, to si také odnese – odpadky do krajiny nepatří a mohou být nebezpečné pro drobné živočichy.

Chovejte se ohleduplně – omezte hluk, nerozdělávejte oheň, nepoškozujte vegetaci a parkujte pouze na vyhrazených místech.

NOVINKA ROKU

Začátkem léta 2026 plánuje Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky **otevření informačního střediska CHKO Jizerské hory** na Mariánskohorských boudách. Nově zrekonstruovaný objekt v pasivním energetickém standardu si zachovává vzhled tradičního venkovského stavení a nabídne i expozici, která návštěvníkům hravou formou přiblíží přírodní fenomény Jizerských hor.

TIP NA ZASTAVENÍ

Spolek ČSOP Jizerka provozuje v osadě Jizerka Muzeum Jizerských hor. V hlavních expozicích tu najdete historii, sklářství i přírodu hor. Muzeum je přístupné od května do října o víkendech (9-16 hod.), v červenci a srpnu i ve všední dny. Sezónu 2026 zahájí vernisáž fotografií Kateřiny Fárkové, výherkyně fotografické soutěže Zaostřeno na Jizerky. V létě zve muzeum na akce Den a noc na Jizerce (8. 8. 2026) a Den horalů (29. 8. 2026). Kromě provozu muzea se spolek věnuje také praktické ochraně přírody a připravuje rekonstrukci historické budovy z roku 1889.

www.csopjizerka.cz

ROZHOVOR S LIBOŘEM STEJSKALEM

Jizersko-ještědský horský spolek

Jizersko-ještědský horský spolek oplývá množstvím rozmanitých aktivit. Pokud si představujete partu nadšenců spojenou s turistikou, vězte, že je to pouhý vrchol leduvce činností, za kterými spolek stojí. Co je jejich konkrétní náplní, kdo jsou jeho členové a jak se členem stát, to i mnoho dalšího nám prozradil Libor Stejskal z Hejnic, dlouholetý člen JJHS.

Libore, jak byste mohl člověku, který činnost Jizersko-ještědského horského spolku příliš nezná, přiblížit vaše aktivity?

Horský spolek je poměrně velká a stabilní organizace, spojující velmi různorodé lidi. Aktuálně máme přes tři sta členů. Proto je i škála činností a jednotlivých akcí hodně rozmanitá, aby si vybral, a to své našel, každý. Hlavní oblasti, kterým se věnujeme, jsou následující. První jsou práce v terénu a aktivity v ochraně přírody – jak ve formě společných brigád, kde se ve větším či menším počtu sejdou členové i nečlenové spolku, tak v rámci projektů, na nichž pracují naši zaměstnanci a jejich zkušená parta. Druhou jsou společenské, kulturní a ekologicko-výchovné aktivity. Sem řadíme i publikační činnost – vydáváme unikátní Ročenku, mapy, ale i klasické knižní monografie. Pořádáme výlety, ples, letní rodinný tábor, účastníme se regionálních poutí a slavností s vlastním stánkem. Zapomenout bych nechtěl ani na nejméně nápadnou roli: jsme také pozemkovým spolkem, který několik pozemků s vzácnými a chráněnými společenstvy vlastní, anebo je má v pronájmu a pomáhá tak s jejich ochranou.

Naše přítomnost je často hodně veselá a trochu hlučná – třeba když ve velkém počtu lidí sekáme a následně shrabáváme Upolínovou louku pod Bukovcem. Vedle toho je ale naším posláním i účast na správních řízeních ve věci ochrany přírody a krajiny – a pokud by bylo třeba, pak i vytvářet tlak proti záměrům, které mají potenciál tyto hodnoty ohrožovat.

Jako hlavní ale vnímám schopnost spolku spojovat lidi ze všech možných věkových, profesních i socioekonomických skupin. Společný zájem na ochraně kulturního dědictví a přírodního bohatství nejen Jizerských a ještědských hor, ale i jejich okolí – to je jádro.

Co jako spolek chystáte v tomto roce, potažmo v roce následujícím?

Každoročně nás čeká cyklus podniků, které se opakují a již se z nich stala tradice. Rok zahajujeme v únoru spolkovým plesem. V dubnu následuje výroční členská schůze, kde se vždy sejde zdaleka nejvíce členů a členek JJHS najednou a na jednom místě.

Hned potom zveme na jednu z vlajkových lodí – a to doslova, protože nafukovací raft je nutný: velký úklid přírodní rezervace Meandry Smědé na Frýdlantsku. Sem často dorazí i řada zájemců, kteří nejsou členy spolku, a dobře dělají: o velmi silný zážitek jde vždy (když počasí vyjde, ale i když nevyjde), dobrá nálada a skvělé občerstvení zajištěno. Brodění divoké řeky s pytlek na odpadky je populární, a tak si ho dáme ještě jednou v květnu, a sice v přírodní rezervaci Hamrštejn. V červnu zveme nejširší veřejnost, zejména rodiny s dětmi, na Slavnosti slunovratu. Přelom července a srpna je tradičně ve znamení brigády na Jizerce, zaměřené na sekání cenných luk pod Bukovcem, ale i na další práce v terénu.

V závěru léta se s naším stánkem účastníme větších akcí – jednou je Den a noc na Jizerce, poté se budeme účastnit Sklářské slavnosti na Kristiánově. Zde zajišťujeme občerstvení. Na podzim je nutné dokončit realizaci řady zakázek na terénní práce v ochraně přírody, které provádí náš pracovní tým – letos to budou výřezy kleče na rašeliništích, sekání luk na Horní Černé Studnici, obnova turistických chodníků na Jizeru a v Sedle Holubníku, dále značení přírodních rezervací, a ještě další konkrétní projekty.

Konec roku je každoročně oslaven adventní výpravou do některého regionálního pivovaru. V roce 2026 nás čeká velmi významné, třicáté výročí vzniku Jizersko-ještědského horského spolku. Připomeneme si ho slavnostním setkáním, a to před Vánoci v libereckých Lidových Sadech. Máme se tedy na co těšit během celého roku.

Pokud by měl někdo ze čtenářů zájem stát se členem spolku, co pro to musí udělat?

To je velmi jednoduché. Asi nejpřímější způsob je podívat se na webové stránky www.horskyspolek.cz, tam najít sekci Členství, a pak už jen vyplnit online přihlášku, což je jednoduchý formulář. Případně lze tamtéž přihlášku stáhnout, vyplnit a poslat emailem. A zvládneme dokonce i osobní přihlášení, kdy člověk může přijít do kanceláře spolku a sepsat to prostě na místě – adresu i čas, kdy nás zastihne, najdete také na webu.

Samozřejmě ale není nutné se hned registrovat. Naopak, je velmi příjemné, když na spolkové akce přichází stále noví a neznámí lidé, kteří se zcela přirozeně a třeba i velmi postupně seznámí s naší činností, posláním, s atmosférou, různými typy lidí, a nakonec i stylem humoru. Je třeba uvést, že téměř všechny spolkové akce jsou určeny buď přímo pro širokou veřejnost, například ples či Slavnosti slunovratu, anebo počítáme hlavně se zapojením členů – typicky při brigádách a úklidech v přírodě. I tyto spíše pracovní akce, které mají ráz klasického dobrovolnictví v ochraně přírody, jsou vždy důsledně otevřené a zájemce zvaní rozhodně vítáme!

5 LET OD ZÁPISU JIZERSKOHORSKÝCH BUČIN NA SEZNAM SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO

Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny se rozkládá na severovýchodních svazích Jizerských hor, a to na území obcí – **Bílý Potok, Hejnice, Lázně Libverda, Oldřichov v Hájích a Raspenava**. Svou rozlohou přibližně 27 km² jsou Jizerskohorské bučiny nejen největším chráněným územím Jizerských hor, ale dokonce patří mezi ty největší v České republice. O jejich jedinečnosti svědčí zápis na Seznam světového dědictví UNESCO v červenci roku 2021, čímž se Jizerskohorské bučiny staly jednou z lokalit mezinárodní památky Původní bukové lesy Karpat a dalších oblastí Evropy, a zároveň první českou přírodní památkou na tomto prestižním seznamu. www.jizerskohorskebučiny.com

Čím jiným oslavit toto půlkulaté výročí než výletem do bučin? Ať už se sem vydáte na jaře, v létě, či na podzim, nebudete litovat. Každé období je okouzující něčím jiným. Nechte se inspirovat.

Následující tipy na výlet nasměrují vaše kroky

Po Viničné cestě z Oldřichova v Hájích do Hejnic

Trasa začíná na vlakovém nádraží v Oldřichově v Hájích a vede přes Clam-Gallasovskou oboru, Oldřichovské sedlo a naučnou stezku na Viničné cestě nad Raspenavou. Cesta o délce přibližně 12 km vás provede pomyslným srdcem bučin a díky mírnému klesání je vhodná jak pro rodiny s dětmi, tak pro méně náročné turisty. A když budete mít štěstí, možná vám zkříží cestu černožlutý strakatý mlok (mlok skvrnitý), typický obyvatel Jizerskohorských bučin, k jehož ochraně nabádají informační tabule napříč celou cestou.

Od hradu k hradu

Z Oldřichova v Hájích se rovněž můžete vydat po naučné stezce Přirozený les k vyhlídce Skalní hrad, původně skutečně skalnímu hrádku sloužícímu k ochraně obchodní stezky přes hory. Otevře se vám výhled jak na Oldřichovský Špičák, tak na Frýdlantsko. Když se pozorně rozhlédnete, uvidíte také frýdlantský hrad a zámek. Právě tam budou pokračovat vaše další kroky. Po přibližně 10 km dorazíte do cíle, na Státní hrad a zámek Frýdlant. **Další tipy na výlety najdete na stránkách www.jizerskohorskebučiny.com**

ZA VÝHLEDY NA SKALNÍ VYHLÍDKY A K VODOPÁDŮM

Máte v oblíbě výhledy do širokého okolí? Pak si zamilujete ty ze skalních vyhlídek v bučinách. Od jara do podzimu lákají Jizerskohorské bučiny k výstupu na své skalní vyhlídky vyčnívající z místní krajiny. Výhledy ze skalních vyhlídek vám zaručeně vezmou dech. V každém ročním období jsou jiné. A navíc, krajina kolem vás se dokáže změnit mrknutím oka. Právě proto byste se měli na výlet dobře vybavit a také zvážit své síly. Žulový povrch vyhlídek v kombinaci s deštěm, ledem, sněhem a větrnými poryvy se může stát snadno velmi nebezpečným místem.

Které vyhlídky byste rozhodně neměli minout

Ořešník

Skalní vyhlídka Ořešník je dominantou, kterou při příjezdu do města Hejnice nelze přehlédnout. Impozantně dokresluje kompozici poutního areálu zasazeného do okolní horské krajiny. Na samotný vrchol vás přímo od chrámu Navštívení Panny Marie dovede přibližně 3 km dlouhá lesní cesta. Poté můžete pokračovat k **vodopádu Velkého Štolpichu** a jeho údolím se vrátit zpět do Hejnic.

Desatero, jak se chovat v přírodě:

1. Chraň přírodu a vše, co poskytuje.
2. Netrhej rostliny.
3. Neruš ticho a klid lesa. Neplaš hlukem zvěř.
4. Nezanechávej po sobě stopy. Zanech místo tak, jak jsi ho našel.
5. Odpad, který přineseš, si zase odnes. Les není odpadiště.
6. Exkrementy zakopej. Les není záchod.
7. Choď pouze po vyznačených a povolených cestách.
8. Nerozdělávej oheň mimo vyznačená tábořiště.
9. Respektuj navštívené místo a místní obyvatele.
10. Neriskuj. Chovej se zodpovědně. Poskytni pomoc.

@visitjizerky

visitjizerky

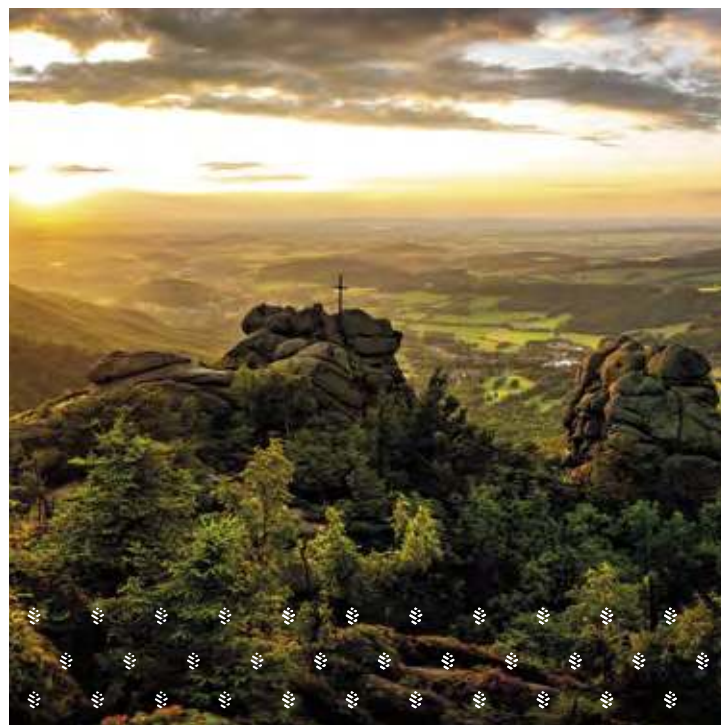

www.jizerky.cz

Polední kameny, Frýdlantské cimbuří a Hajní kostel

Polední kameny jsou nejvyšším bodem Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny. Tak, jako většina zdejších skalních vyhlídek, jsou přístupné pouze pěšky, a to buď z Bílého Potoka nebo ze Smědavy. Z obou směrů vás cesta povede kolem dalších skalních vyhlídek – **Frýdlantského cimbuří a Hajního kostela**. Kromě dechberoucích výhledů a trošky adrenalinu vás na těchto místech, obzvláště na Hajním kostele, čeká i špetka historie a mystična. Hajní kostel je opředen mnoha pověstmi. Podle jedné z nich stával na tomto místě skutečný kostel, který se ovšem v průběhu času zřítíl. Také se tu údajně odehrávaly pohanské obřady a místo mělo být dokonce vstupní branou k ukrytému pokladu. Vydejte se po stopách těchto příběhů a objevte ten váš!

Na cestě mezi Hajním kostelem a Bílým Potokem budete navíc doprovázeni šumícím Černým potokem. Necelý kilometr od vyhlídky Hajní kostel je vzdálený **vodopád Černého potoka**. Tento přírodní úkaz se řadí k těm nejpůsobivějším v Jizerských horách. Jde o jeden z nejmohutnějších vodopádů v celých severních Čechách.

Paličník

Skalní vyhlídka Paličník je oblíbeným turistickým cílem přístupným z více směrů – ze Smědavy, Bílého Potoka nebo i Lázní Libverda. Lesní cestou vystoupáte až do výšky 944 m. n. m. Za náročný výšlap budete odměněni výhledem do všech světových stran z upravené skalní vyhlídky s křížem. Můžete zahlédnout jak protilehlý vrchol Jizery a při troše štěstí a dobré viditelnosti i Státní hrad a zámek Frýdlant.

Kočíčí kameny

Kousek od Lázní Libverda můžete vystoupat na skalní vyhlídku Kočíčí kameny, která je zároveň **nenáročnou skalní ferratou**.

Výlety do přírody vám dělají dobře na těle i na duchu. Spojte je s pobytem ve **Spa Resortu Libverda** a dopřejte si regeneraci v klidném prostředí. Spa Resort Libverda nabízí nejen tradiční lázeňskou péči a moderní wellness procedury, ale i ideální zázemí pro víkendový odpočinek, například po horské túře – stačí sejít z lesních cest a nechat se hýčkat masáží či koupelí. Kombinace čistého horského vzduchu, lesních stezek a relaxace vytváří harmonii, která přímo vybízí ke zpomalení tempa. www.lazne-libverda.cz

Poustevníkův kámen

Poustevníkův kámen je snadno přístupná skalní vyhlídka, ze které se vám otevře nevsední pohled na město Hejnice a severní úbočí Jizerských hor, a tedy i Jizerskohorské bučiny. O kousek dál můžete dojít k pozůstatkům původního lesního divadla vybudovaného začátkem minulého století místním spolkem.

Další místa, která můžete spojit s návštěvou Jizerskohorských bučin

Městské muzeum Špitálek ve Frýdlantu láká k návštěvě tematickými expozicemi z oblasti archeologie, řemesel a historie města doplněné interaktivními prvky. Raritou, kterou byste si neměli nechat ujít, je funkční replika chlebové pece, jejíž základy byly nalezeny v budově muzea.

Další část muzejní sbírky naleznete ve druhém patře **novorenesanční frýdlantské radnice**. Muzeum se tu zaměřuje na historii Frýdlantu a okolí. Jeho expozice vás provede nejrůznějšími epochami města. Zvláště pozornost je věnována také významné osobnosti spojené s Frýdlantskem – Albrechtovi z Valdštejna. Je to místo, kde minulost ožívá v umění i v detailech starých řemesel. www.enjoyfrydant.cz

Poblíž centra Frýdlantu najdete také útulnou **Cukrárnu a kavárnu Vločka**, která nabízí širokou paletu chutí – od výběrové kávy přes domácí limonády z bylinných sirupů, po sladké pečivo a zákusky jako od babičky.

HRAD A ZÁMEK FRÝDLANT SLAVÍ 225 LET OD ZPŘÍSTUPNĚNÍ MUZEA

Když se v roce 1801 rozhodl hrabě Kristián Kryštof Clam-Gallas zpřístupnit sbírky na svém severočeském sídle, pravděpodobně netušil, že zakládá tradici, která změní tvář středoevropského turismu. Letos si totiž připomínáme 225 let od vzniku nejstaršího hradního muzea ve střední Evropě.

www.zamek-frydlant.cz

Od pevnosti k veřejnému muzeu

Zatímco se počátek 19. století v Evropě nesl ve znamení napoleonských válek a politické nestability, na severu Čech se zrodila idea, která svou osvíceností doslova předběhla dobu. Kristián Kryštof hrabě z Clam-Gallasu nechal uspořádat rodové sbírky, zbraně a umělecká díla do ucelené expozice a jako vůbec první v širokém regionu pozval k prohlídce veřejnost.

Tento krok nebyl pouhým rozmarem. Byl vyjádřením hlubokého historického vědomí a hrdosti na rodovou tradici. Frýdlant se tak stal místem, kde se historie přestala pouze „žít“ za zavřenými dveřmi, a prostor začal „vyprávět“ přicházejícím návštěvníkům.

Ve srovnání se zbytkem střední Evropy byl Frýdlant naprostým unikátem. V té době existovaly sice soukromé kabinety kuriozit, takzvané kunstkomy nebo císařská galerie ve Vídni, ale koncept skutečného hradního muzea, které integruje architekturu, historii rodu a umělecké sbírky do jednoho prohlídkového okruhu, byl revoluční nápad.

Co viděl návštěvník tehdy a dnes?

Už před dvěma staletími se návštěvníci, podobně jako dnes, zapisovali do pamětních knih. Obdivovali monumentální zbrojnici, která dodnes patří k nejvýznamnějším v Evropě, i unikátní soubor portrétů a interiérů. Ty si díky kontinuitě vlastnictví, přerušené až vysídlením původních vlastníků v rámci poválečného odsunu obyvatelstva, zachovaly neuvěřitelnou autenticitu.

Dnes je hrad a zámek Frýdlant fascinujícím mixem středověkého hradu a renesančního zámku. Pro moderního turistu je návštěva Frýdlantu bez větší nadsázky jakýmsi „strojem času“. Na rozdíl od mnoha jiných památek, které byly v průběhu 20. století vybydleny a znovu vybavovány, si Frýdlant zachoval svou duši – tu, kterou mu před staletími vdechli právě Clam-Gallasové.

Odkaz, který trvá dodnes

Dvě stě dvacet pět let je dlouhá doba, během níž se z exkluzivní zábavy pro vzdělance stal masový fenomén. Frýdlant však zůstává oním pomyslným počátkem. Je připomínkou toho, že památky nejsou jen monumentálními prostory s chladnými zdmi, ale živým prostorem, který má sloužit lidem.

Pokud tedy letos plánujete cestu po stopách dávných dějin, vaše kroky by určitě neměly minout právě státní hrad a zámek Frýdlant. Letos svou návštěvou vzdáte navíc hold vizionářství, které před více než dvěma stoletími otevřelo dveře k našemu společnému kulturnímu dědictví.

TŘPYTIVÉ JIZERKY

Tradice sklářství v Jizerských horách sahá hluboko do minulosti a po staletí formovala tvář celého regionu. Dnes tento výjimečný sklářský a šperkařský region vystupuje pod společnou značkou **Křišťálové údolí (Crystal Valley)**. Na relativně malém území se zde koncentruje mimořádně pestrá paleta sklářských technik i způsobů výroby. Značka Crystal Valley dnes sdružuje více než stovku umělců, sklářských hutí, ateliérů, škol i muzeí, která navazují na více než 700letou tradici výroby skla a bižuterie.

Význam regionu potvrzuje také zápis ruční výroby skla na Seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Tento zápis zahrnuje celou širší oboru – od výroby sklářské suroviny přes hutní foukání a výrobu plochého skla z dutých válců, až po zpracování u kahanu a studené techniky, jako je rytí, broušení, či malba na sklo. Součástí zápisu jsou i výrobci foukaných a tažených figurek, vánočních ozdob, mačkaných bižuterních kamenů, nebo hotové bižuterie. Většina produkce firem Křišťálového údolí míří za zákazníky do celého světa. Přehled zapojených subjektů, tipy na návštěvy i aktuální akce najdete na www.crystalvalley.cz.

210 let od narození Josefa Riedela, sklářského krále Jizerských hor

Josef Riedel se **narodil 19. prosince 1816** v Hejnicích jako zástupce šesté generace významného severočeského rodu. Navázal na rodinnou tradici, kterou dovedl k nebyvalému rozmachu a slávě. V Jizerských horách vybudoval rozsáhlou síť skláren a zajistil rozvoj tehdy odlehleho kraje – zavedl moderní technologie výroby a specializoval se na sklo pro bižuterii, která měla svůj obdyt po celém světě. Pod jeho vedením se z chudého regionu stal prosperující průmyslový celek. Budoval nejen sklárny, ale i infrastrukturu, podnikal v textilu, podílel se na rozvoji obcí a podporoval místní komunitu. Kostelu ve svém rodném městě, v Hejnicích, věnoval křišťálový lustr a významně se tak zapsal do místní historie. Svými zásluhami si v regionu vysloužil pojmenování Sklářský král Jizerských hor.

AKCE, KTERÉ SI NESMÍTE NECHAT UJÍT

Módní přehlídka Made in Jablonec

Svaz výrobců skla a bižuterie vždy na začátku roku pořádá pravidelně módní přehlídku Made in Jablonec. Tato akce každoročně prezentuje kreativní designovou tvorbu, která propojuje místní tradiční řemeslo skla a bižuterie s nejnovějšími módními trendy. Na molu jabloneckého Eurocentra mohou diváci vidět originální modely od nespočtu módních návrhářů, firem a uměleckých škol z celé České republiky i zahraničí. www.svsb.cz

Trienále Jablonec 2026 – Mezinárodní trienále skla a bižuterie

Od 15. května 2026 do 12. září 2027 proběhne již 10. ročník největší nekomerční přehlídky současného skla a bižuterie v České republice pořádané Státním muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Věděli jste, že byl Jablonec nad Nisou od 60. let minulého století až do roku 1989 dějištěm tradičních mezinárodních výstav skla a bižuterie? V současnosti tento projekt prezentuje soudobé sklářství a bižuterii v ČR jak široké, tak i odborné veřejnosti a rovná se tak zahraniční konkurenci.

Od 15. května 2026 bude rovněž probíhat 2. ročník mezinárodního symposia vánočních ozdob, který propojí designéry a firmy za účelem vzniku nových designových vánočních ozdob. www.msb-jablonec.cz

Jablonecká perle 2026

Největší festival jabloneckého kulturního léta už počtvrté oživí centrum města, a to **od 21. do 22. srpna 2026**. Tato moderní akce unikátně propojuje slavnou sklářsko-bižuterní tradici s prvotřídní gastronomií, kvalitní hudbou a pestrými prodejními trhy. Název festivalu je hravým odkazem jak na skleněné perle, tak na pomyslné „perly“ v podobě uměleckých a kulinařských zážitků. Festival je otevřen všem obyvatelům regionu i turistům, kteří chtějí zažít tepající atmosféru hlavního města skla a bižuterie v té nejmodernější podobě. www.jabloneckaperle.cz

Křehká krása 2026

Každoroční prodejní a prezentační výstavu Křehká krása organizuje Svaz výrobců skla a bižuterie. Již **15. ročník** se uskuteční **od 6. do 9. srpna 2026** v Jablonci nad Nisou. V rámci prodejní výstavy se můžete těšit na módní přehlídku a také prezentaci více než 40 výrobců skla, bižuterie, perlí a vánočních ozdob, jako i odborných škol. Nebudou chybět ani tvůrčí dílny nebo koncerty. www.krehkakraza.cz

Crystal Valley Week 2026

Poslední týden letních prázdnin je již tradičně věnován Týdnu Křišťalového údolí (Crystal Valley Week). **Od 24. do 29. srpna 2026** se na různých místech v Liberci představí desítky výstav, sklářští mistři i nadějní studenti. Budete moci navštívit Křišťalový trh, nahlédnout pod ruce výrobcům skla a šperků nebo si sami vyzkoušet práci se sklem.

Po dobu konání akcí Crystal Valley Week a Jablonecká perle budete mít možnost se zdarma svést historickou tramvají na trase Liberec – Jablonec. Tramvaj bude zastavovat na všech zastávkách a cestující budou moci obdivovat její výzdobu připravenou firmou Preciosa Ornela ve spolupráci s Martinem Pouzarem. www.crystalvalley.cz

Sklářská slavnost 2026 – 250 let Kristiánova

Oslava řemesla přímo v místě bývalé sklářské osady v srdci Jizerských hor? To je Sklářská slavnost na Kristiánově. Tato osada v Bedřichově byla založena Johannem Leopoldem Riedelem v roce 1774. Tradiční akce letos dokonce připomene 250 let od zahájení tavení skla na Kristiánově. Zavítejte **5. září 2026** na Kristiánov a oslavte sklářské řemeslo Jizerských hor na tomto symbolickém místě. Po celý den bude možné navštívit řemeslné stánky s tradičním sklářským a jiným řemeslným sortimentem, nebo tvůrčí dílny. Připraven bude také doprovodný kulturní program. www.msb-jablonec.cz

Týden sklářů

V rámci Mezinárodního dne nehmotného kulturního dědictví UNESCO proběhne **od 17. října do 25. října 2026** Týden sklářů. Na různých místech České republiky bude možné navštívit sklářské akce připomínající zápis ruční výroby skla na Seznam světového dědictví UNESCO. Během těchto akcí se můžete těšit například na ukázky tradiční i moderní výroby skla, výstavy uměleckého skla a autorských šperků nebo kreativní dílny a workshopy. Týden sklářů se zároveň protne s **víkendem Křišťalového údolí 17.–18. října 2026**, během kterého budete moci navštívit sklárny, ateliéry, výrobní provozy, muzea i školy a proniknout tak do tajů místního tradičního řemesla.

Naučná stezka Cestou jizerskohorských sklářů

Chcete objevovat historii jizerskohorského sklářství a zároveň přírodní krásy Jizerských hor? Vydejte se po naučné stezce Cestou jizerskohorských sklářů od Státního muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou do sklářské osady Kristiánov – nebo naopak. Na této přibližně 19 km dlouhé trase vás čeká 11 zastavení seznamujících s významnými místy spojenými se zdejší sklářskou tradicí. Cestu můžete zahájit na kterémkoli zastavení a dokonce si ji můžete rozdělit do několika dnů.

Křišťalový odkaz Josefa Riedela

Dne **3. 10. 2026** se v Hejnicích, rodném městě Josefa Riedela, průkopníka sklářství v Jizerských horách, uskuteční akce Křišťalový odkaz Josefa Riedela, která je věnovaná nejen památce tohoto významného rodáka. Během dne se představí skláři a firmy z oblasti skla a bižuterie. Návštěvníci budou mít možnost nejen zakoupit hotové výrobky, ale i se sami zúčastnit tvořivých dílniček a workshopů, a nahlédnout tak pod pokličku sklářskému řemeslu. V Hejnicích budou po celý rok probíhat akce spojené s výročním narozením tohoto rodáka.

Křišťalové Vánoce u Liebiegů

Kouzlo adventu ve spojení se sklem a bižuterií? Přijďte si užít Křišťalové Vánoce u Liebiegů o víkendu **5.–6. prosince 2026** v Paláci Liebieg v srdci Liberce. Čekají vás vánoční trhy, tvořivé dílničky, ukázky řemesel, regionální výrobky i doprovodný program.

Palác Liebieg je jednou z nejvýznamnějších historických staveb Liberce. Toto luxusní novorenesanční sídlo nechal v letech 1871–1872 postavit prominentní textilní průmyslník Johann Liebieg mladší jako reprezentativní rodinnou rezidenci. Po druhé světové válce tu desítky let sídlila Oblastní galerie. Po náročné rekonstrukci dokončené v roce 2023 se palác proměnil v komunitní centrum s výstavními prostory, dílnami a kulturním programem.

KAM ZA SKLEM A BIŽUTERIÍ PO CELÝ ROK

Křišťalový ráj v Jablonci nad Nisou je prodejna provozovaná Svazem výrobců skla a bižuterie, která představuje to nejlepší z tradiční i ryze současné sklářské a bižuterní tvorby. Skutečně se tu budete cítit jako v ráji! Najdete tu široký výběr ručně vyráběných skleněných produktů, šperků a dekorací místní produkce. Prodejna je ideální zastávkou nejen pro ty, kteří hledají jedinečný suvenýr, dárek nebo stylový bytový doplněk. Dozvíte se tu totiž také o historii a současnosti sklářské tradice a během workshopů si budete moci také vyrobit vlastní šperk. www.kristalovyraj.cz

V Jablonci nad Nisou sídlí firma **Perlex Bijoux Jablonec**. Od roku 1995 se věnuje výrobě skleněných voskovaných perel a šperků a získala si tak věhlas na domácím i mezinárodním trhu. Perly se tu vyrábějí z českého skla a tuzemských materiálů tradiční metodou smáčení, jejíž kořeny sahají až do počátků 20. století. Celá výroba má silné vazby na bohatou sklářskou tradici regionu. Kromě voskovaných perliček najdete v sortimentu také minerály a výrobky z nich. Každoroční Den otevřených dveří vám navíc nabízí možnost nahlédnout do procesu výroby. Uvidíte jednotlivé etapy vzniku perliček a šperků. Na workshopu si pak budete moci vyrobit vlastní ozdobu či šperk. www.perlex-jablonec.cz

G&B Beads je jedinečné místo, kde se snoubí řemeslo, umění a historie jabloneckého skla. V areálu bývalé Herzigovy textilky v Jablonci nad Nisou můžete navštívit muzeum výroby korálků, kde uvidíte historické i moderní stroje, které formují skleněné perličky, a dozvíte se, jak se v jizerských horách zrodila tradice skleněné bižuterie. Součástí areálu je i prodejna s bohatým výběrem korálků, komponentů a hotové skleněné bižuterie. Vyberete si tu originální doplňky, nebo materiál pro vlastní výrobu. Nachází se tu také galerijní prostor moderního umění **Nisa Factory**.

www.gbbeads.cz

Výrobou originálních skleněných korálků a kamínků se zabývá alšovická firma **Beadgame**. Vznikají tu nejrůznější výrobky z těchto produktů, včetně dětských her. Jako jediní výrobci nabízejí certifikované materiály pro lepení skleněných kamínků pro děti již od tří let. Beadgame nabízí i možnost návštěvy kreativní dílničky, ve které si můžete vyzkoušet tvoření se skleněnými perličkami. Navštívit tu můžete současně muzeum výroby skla.

www.beadgame.cz

Do kouzelného světa vánočních ozdob se dostanete v liberecké prodejně **Decor by Glassor**. Tato česká značka se od roku 2002 zaměřuje na výrobu skleněných ručně foukaných vánočních ozdob nejrůznějších tvarů. Bohatý sortiment ozdob doplňuje prodej stylových doplňků do interiéru i exteriéru, jako je designové osvětlení, nádobí či bytové textil.

www.decor-by-glassor.cz

Tradiční sklářskou technikou vinutí a foukání u kahanu v moderním stylu se zabývá sklářská dílna **Kultivar** sídlící v Liberci. Z čirého skla zde vznikají šperky a bytové dekorace. Můžete se zúčastnit řemeslných workshopů a vyrobit si vlastní skleněný šperk nebo jinou ozdobu.

www.kultivar.glass

Přímo na náměstí ve Smržovce naleznete rozsáhlou prodejnu **Glassunicum**. Naleznete zde nespočet výrobků ze skla pocházející primárně od regionálních a českých firem. Dokonce se tu věnují i opravám bižuterie a renovaci křišťálových lustrů. Každý všední den můžete navíc využít tvořivé dílničky a odnést si na památku například vlastnoručně vyrobený lapač snů, skleněné květiny nebo náramky a náhrdelníky. Na návštěvu tohoto obchodu zaručeně nikdy nezapomenete.

www.glassunicum.cz

160. VÝROČÍ POVÝŠENÍ JABLONCE NAD NISOU NA MĚSTO

Významné výročí slaví Jablonec nad Nisou. Přesně před 160 lety byl povýšen na město. Rok 1886 tak odstartoval nevídaný rozkvět, který z horské osady vybudoval sebevědomé centrum světového obchodu se sklem a bižuterií. Letošní kulaté jubileum však není jen o listování v zaprášených kronikách, ale především o oslavě společné současnosti. V letošním roce Jablonec nad Nisou ožije řadou kulturních i sousedských akcí. Připojte se k oslavám cesty, která trvá už šestnáct dekad.

V průběhu roku 2026 se můžete zúčastnit komentovaných prohlídek města s kurátorem Luborem Lacinou nebo s průvodci Jiřím Kozlovským či Borkem Tichým na témata související s výročím Jablonce nad Nisou. Vlastní **oslav 160. výročí** povýšení Jablonce nad Nisou na město proběhnou **v pátek a sobotu 18. a 19. září 2026.**

www.kulturajablonec.cz

Jak si naplno užít kulturní akce i dovolenou? Ubytujte se v Jablonci nad Nisou a okolí

Hotel Rehavital, Jablonec nad Nisou

Ochutnávká toho nejlepšího z Jizerských hor na jednom místě? To je pobyt v hotelu Rehavital v samotném srdci Jablonce nad Nisou. Vychutnáte si tu vyhlášené regionální snídaně, zastavit se můžete ve zdejších specializovaném koutku s lokálními výrobky, díky kterým si můžete odvézt kus Jizerek i s sebou domů. O vaši regeneraci se zde postará síla jizerskohorské přírody. Zdejší wellness je proslavený lokálními produkty, které promění váš odpočinek v jedinečný rituál. Cestujete s vašimi čtyřnohými mazlíčky? Pak vás potěší, že jsou v hotelu vítáni i pejsci.

www.rehavital.cz

Hotel Petřín, Jablonec nad Nisou

Jablonecký Petřín je už od dob Rakouska-Uherska symbolem elegance a těch nejkrásnějších výhledů. V roce 2026 navíc slaví významné jubileum, **120 let od svého otevření.**

www.hotelpetrin.cz

Dnes tento stylový hotel a restaurace spojuje prvorepublikovou eleganci s filozofií slow food, která klade důraz mimo jiné na prožitok. Vedle regionálních surovin, jako je zelenina z Huntřova, maso od místního řezníka, nebo sirupy Kitl, tu ochutnáte třeba i italské Prosecco z rodinného vinařství. Ať už se zastavíte na slavnostní večeři, ubytujete se v útulných pokojích, anebo si jen vyšlápnete pár kroků na rozhlednu, Petřín vás uchvátí.

Královka

Skutečně královský zážitek v oblasti ubytování i gastronomie můžete prožít v hotelu a restauraci Královka. Vaše tělo i mysl budou hýčkány v luxusním **hotelovém Spa & Wellness**, jehož interiéru vévodí hřejivé přírodní materiály, užít si můžete ale i dechberoucí výhledy ze střešní vířivky. Následně si vychutnáte mistrovské kulinářské umění v **Královské restauraci**. Kromě špičkové gastronomie si v **restauraci Sluneční terasa** vychutnáte dechberoucí výhledy. www.hotelkralovka.cz

Prezidentská chata

Prezidentská chata se nachází v malebném prostředí Jizerských hor, obklopeném hlubokými lesy a krásnou horskou přírodou. Tato historická dřevěná chata prošla citlivou rekonstrukcí, díky níž si zachovala svůj původní charakter a zároveň nabízí pohodlí moderního ubytování. Hostům poskytuje i stylovou restauraci, kde si mohou vychutnat tradiční českou kuchyni připravovanou z kvalitních surovin. Díky své poloze je ideálním místem pro klidný odpočinek, relaxaci i aktivní pobyt v přírodě během celého roku. www.prezidentska.cz

Tesanka

Chata Tesanka stojí na klidném místě nedaleko od Hrabčtic a nabízí příjemné zázemí pro pobyt v horách s důrazem na soukromí a pohodovou atmosféru. Je vhodnou volbou pro ty, kteří chtějí zpomalit a užít si pobyt bez davů.

Ubytováním hostům je k dispozici restaurace. Tesanka je ideální pro odpočinek i aktivní relaxaci. Nechybí tu venkovní biotop, wellness a posilovna. Rodiny s dětmi ocení dětskou hernu. Chata Tesanka je kombinací pohodlí, klade důraz na klid a umožňuje vám přizpůsobit si pobyt svému vlastnímu tempu. www.tesanka.cz

GALERIE LÁZNĚ LIBEREC

Monumentální budova bývalých městských lázní dnes ukrývá jednu z nejvýznamnějších galerií regionu. Do poloviny července si zde můžete naposledy prohlédnout stálé expozice *Na vlnách umění*, *Heinrich von Liebig: Sběratel a mecenáš* a *Zlatý věk nizozemské malby*, poté bude galerie zhruba do poloviny října (mimo pokladnu) uzavřena kvůli rekonstrukci. Po dobu rekonstrukce však budou **otevřeny Design Shop i Kavárna Lázně** umístěné přímo v budově galerie, ve které si můžete vychutnat špičkovou kávu Nordbeans.

Od 1. 1. 2026 je galerie otevřena **od úterý do neděle v čase od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek a pátek do 19 hodin** (pondělí zavřeno). S rokem 2027 se návštěvníci budou moci těšit na nové stálé expozice. www.galali.cz

Kam v Liberci na výběrovou kávu Nordbeans

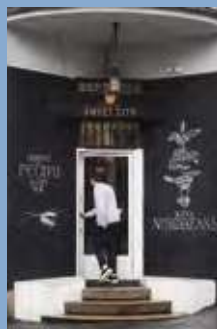
Nordbeans DOK

V této kavárně a bistro s vlastní pražírnou kávy se naplno přenesete do světa Nordbeans. Pod jednou střechou tu najdete výběrovou kávu z pražírny i lokální kuchyni. Navíc máte za prosklenou stěnou možnost pozorovat proces pražení kávových zrn. A proč DOK? Nachází se přímo vedle vlakového nádraží v jedinečném bývalém nádražním skladišti.

Kavárna Sweet & Bakery

Na rohu Ruprechtické ulice se před 10 lety začal psát příběh značky Nordbeans. Dnes si na tomto místě můžete vychutnat kvalitní kávu i sladké pečivo, které tu každý den pečou ve své pekárně. Prožitek z kvalitní výběrové kávy liberecké pražírny by neměl uniknout nejenom milovníkům kávy, ale i všem, kdo chtějí okusit libereckou atmosféru. www.nordbeans.cz

MUZA – SEVEROČESKÉ MUZEUM V LIBERCI

MUZA – Severočeské muzeum v Liberci patří mezi největší a nejstarší muzejní instituce v České republice. Založené bylo již **v roce 1873** jako **první uměleckoprůmyslové muzeum v českých zemích**. Jeho historická budova z konce 19. století navržena rakouským architektem Friedrichem Ohmannem je sama o sobě architektonickou zajímavostí.

Součástí muzea je i vyhlídková věž, věrná kopie původní věže z renesanční radnice, s výhledem nejen na Liberec a Ještěd, ale i na Jizerské hory. Interiér věže zdobí unikátní exponát, nejdelší skleněný žebřík na světě, *Climax Paradisi* z dílny bratří Salanských. Byl vytvořen ve spolupráci s Křišťálovým údolím a symbolizuje cestu sklářů.

Otevřeno je denně kromě pondělí **od 10 do 19 hodin** a vstupné je dobrovolné. Přehled aktuálních výstav najdete na webových stránkách.

www.muzeumlb.cz

TIP NA UBYTOVÁNÍ V LIBERCI

CLARION GRANDHOTEL ZLATÝ LEV – 120 LET V SRDCI LIBERCE

Když se vydáte do historického centra Liberce, nemůžete minout Clarion Grandhotel Zlatý Lev, který letos slaví **120. výročí svého otevření**. Hotel byl postaven na počátku 20. století podle návrhu libereckého architekta Antona Worfa a **slavnostně otevřen v roce 1906** při příležitosti česko-německé výstavy **za přítomnosti rakousko-uherského císaře Františka Josefa I.** Od té doby je synonymem komfortu, elegance a pohostinnosti v Liberci.

Secesní budova s výraznou lví symbolikou, od níž hotel také odvozuje své jméno, propojuje historickou atmosféru s moderním komfortem. Nabízí ubytování ve 117 pokojích včetně stylových apartmá. Součástí hotelu je restaurace s kvalitní gastronomií a rozsáhlé **wellness Zlaté SPA**, které je ideálním místem pro odpočinek po dni plném poznávání.

www.clariongrandhotelzlatylev.com

FENOMÉN RADNIC

Liberecká radnice patří k nejkrásnějším historickým budovám města pod Ještědem. Novorenesanční stavba z 19. století má bohatě zdobené interiéry, kterým vévodí obřadní síň. Pozornost upoutají překrásné vitráže i sochařská výzdoba budovy. Není divu, že od roku 2024 patří mezi národní kulturní památky České republiky. Od června do září se můžete zúčastnit komentovaných prohlídek radnice, které vás zavedou do reprezentačních prostor a za příznivého počasí také na radniční věž s výhledem na centrum Liberce. www.visitliberec.eu

Unikátním architektonickým skvostem je funkcionalistická **radnice v Jablonci nad Nisou**. Spolu s libereckou radnicí byla v roce 2024 zařazena mezi národní kulturní památky České republiky. Budova byla vystavěna v letech 1931–1933. Seznámit se s ní můžete během komentovaných prohlídek v letních měsících. Z radniční věže můžete pohlédnout na město skla a bižuterie i jeho okolí. www.kulturajablonec.cz

Jizerskohorský radniční trojlístek doplňuje novorenesanční **radnice ve Frýdlantu**. Hned na první pohled vás zaujme podoba s radnicí v Liberci. Není to náhoda, obě budovy jsou dílem architekta Franze von Neumanna. V doprovodu průvodce můžete vystoupat na 48 metrů vysokou radniční věž a rozhlédnout se po celém městě. Na pozadí Jizerských hor uvidíte majestátní frýdlantský hrad a zámek. Na radnici můžete navštívit také expozici muzea nebo turistické informační centrum. www.enjoyfrydiant.cz

Tipy na výlety v Liberci

Kolečko kolem Výšiny a Lesáku

Skoro dokonalé kolečko nás povede tradiční cestou z Lidových sadů nejprve k rozhledně Liberecká výšina a pak přes Skautskou studánku z roku 1968 až k obnovenému Lesnímu koupališti a od něj kolem zoo zase zpátky.

Procházka libereckými čtvrtěmi Horní a Dolní Hanychov

Procházka pod Ještědským hřbetem vám představí nejzajímavější místa obou hanyčovských čtvrtí. Na Ještěd míří téměř každý návštěvník města, méně lidí už přitom ví, že zajímavá místa se najdou i na jeho svazích a v okolních čtvrtích.

Proniknout do tajů Jizerek znamená také poznat jejich místní historii. Spojte výlety s návštěvou menších muzeí, která vám představí jedinečnost míst a překvapí vás rozmanitostí svých expozic.

Regionální muzeum Višňová je umístěno v budově bývalé márnice u kostela sv. Ducha. Seznámí vás s historií obce, přírodními zajímavostmi oblasti, architekturou i významnými osobnostmi. Součástí expozice je také ukázka současných řemesel a výrobků, které ve Višňové vznikají.

muzeum-visnova.webnode.cz

Zcela odlišné prostředí expozice nabízí **Muzeum místní historie a výstavní síň Smržovka**, umístěné v půdních prostorách zámku na náměstí T. G. Masaryka. V dobových sbírkách najdete předměty denní potřeby, fotografie, mapy i sportovní výstroj, zkrátka vše, co přibližuje historický vývoj města, život místních obyvatel, zdejší průmysl i významné osobnosti. Díky zapůjčeným i darovaným exponátům obyvatel a přátel Smržovky zde načerpáte autentický pohled do minulosti. Expozice se pravidelně obměňuje a doplňuje, každá sezóna vám tak přinese spoustu nového k objevování.

www.smrzovka.cz

V budově bývalé školy se nachází **Muzeum historie Josefova Dolu**. Ve třech místnostech se tu seznámíte s historií obce, průmyslem na horním toku řeky Kamenice i zdejšími osobnostmi, kterým dominuje **Gustav Leutelt**. Místní rodák a spisovatel ve svém díle opěvoval krásy Jizerských hor (např. *Das Buch vom Walde – Kniha o lese, Schilderungen aus dem Isergebirge – Vyprávění z Jizerských hor*). Po prohlídce muzea se můžete vydat na krátký okruh Naučné stezky Gustava Leutelta, která je od roku 2026 doplněna o doprovodnou stezku s čertíkem Pepíkem. Hravou formou seznámí děti a jejich doprovod s okolím Josefova Dolu.

www.josefuvdul.eu

V Jiřetíně pod Bukovou navštivte **Muzeum místní historie situované ve funkcionalistické vile Schwanek**. Můžete zde navštívit rovněž expozici mapující počátky lyžování v Čechách, expozici o jizerskohorských pomníčcích a výstavu truhlářského nářadí z doby od počátku 19. století do poloviny 20. století.

www.vila-schowanek.cz

Některá muzea bývají otevřená pouze po předchozí domluvě, proto je vhodné se před návštěvou informovat o jejich otevírací době.

PŘEHRADA NA BÍLÉ DESNÉ

Kulturní památka na Bílé Desné připomíná návštěvníkům Jizerských hor katastrofu, ke které došlo v horách v roce 1916. **Přehrada na Bílé Desné** je dnes známá spíše jako **Protržená přehrada**. Necelý rok od její výstavby došlo k jejímu protržení a zaplavení obce Desná. Tragédie si vyžádala 65 lidských životů a způsobila obrovské materiální škody. Dodnes se v místech přehrady nachází zachovalá šoupátková věž, zbytky hráze a podzemní štola. Projít se tu můžete po naučné stezce, kterou lemují infopanely, občerstvit se v nově vybudované boudě, nebo se zastavit u pomníku obětem této katastrofy. V letošním roce si připomínáme **110 let od protržení přehrady**. Obce Albrechtice a Desná proto připravují vzpomínkovou akci, která se uskuteční **19. 9. 2026** k uctění památky obětí na Protržené přehradě. www.albrechtice-jh.cz

Technické muzeum Liberec

Nadšením a z iniciativy soukromých sběratelů vzniklo v roce 2014 v areálu Libereckých výstavních trhů (LVT) Technické muzeum Liberec. Expozice v několika pavilonech prezentují historické automobily, motocykly i bohatou sbírku jízdních kol. Nechybí expozice hromadné dopravy Liberce a Jablonce nad Nisou, nebo textilního průmyslu, který byl pro „český Manchester“ klíčový. Instituce je živým centrem technické vzdělanosti. Pravidelně se tu pořádají tematické výstavy a srazy veteránů. Liberecké muzeum uchovává technické dědictví severních Čech pro další generace. Letošní rok se nese v duchu oslav kulatého **70. výročí od pořádání prvních Libereckých výstavních trhů (LVT)**, těšit se tak můžete na speciální výstavu, která toto výročí připomene. www.tmliberec.cz

Automoto Museum Lučany

Unikátní soukromá sbírka, která se specializuje na sportovní a závodní vozy, se nachází v citlivě zrekonstruovaném průmyslovém objektu bývalé sklárny. Hlavním pilířem expozice jsou vozy značek, které psaly dějiny světového designu a rychlosti, doplněné o vzácné motocykly a dobové artefakty. Návštěvníci zde najdou kousky, které jsou jinde v Česku k vidění jen zřídka, včetně raritních modelů z limitovaných sérií. Díky osobnímu přístupu majitelů a vysoké úrovni restaurování exponátů patří Lučany mezi vyhledávané body na mapě všech fanoušků vůně benzínu a elegance historických karoserií. www.automoto-museum.cz

Železniční muzeum v Kořenově

Ústředním bodem unikátní ozubnicové dráhy na trati Tanvald-Kořenov, která je nejstrmější a jedinou dráhou svého druhu v České republice, je Železniční muzeum v Kořenově. Muzeum sídlí v prostorách bývalé železniční stanice a zaměřuje se na historii této technické památky, vybudované v roce 1902 pro spojení Jizerských hor s Krkonošemi a tehdejšími Pruskem. Expozice detailně přibližuje princip fungování ozubnice, historii zimního provozu a osudy legendárních lokomotiv, jako jsou „Rakušanky“. Kromě historických dokumentů, fotografií a modelů jsou v areálu k vidění i skutečná vozidla a technické zázemí, včetně nedalekého monumentálního vlakového depa. Železniční společnost Tanvald zde pravidelně pořádá nostalgické jízdy s parními nebo historickými motorovými vlaky, které přitahují tisíce turistů. Kořenovská Zubačka tak není jen muzeem, ale živým technickým unikátem, který dodnes překonává extrémní sklon trati dosahující až 58 promile. www.zubacka.cz

Jizerskohorské technické muzeum

V památkově chráněném areálu bývalé přádelny v Bílém Potoce sídlí technicky zaměřené muzeum. Jeho posláním je dokumentovat technickou vynalézavost obyvatel Jizerských hor, se zvláštním zaměřením na zdejší textilní výrobu a energetiku. Unikátní je především rozsáhlá sbírka leteckých motorů, která patří k nejvýznamnějším svého druhu ve střední Evropě. Kromě těžké techniky muzeum nabízí i pohled do každodenního života a práce v horách, včetně expozic věnovaných šití nebo zpracování lnu. Mnohé stroje jsou stále funkční a při speciálních příležitostech se uvádějí do provozu. Jizerskohorské technické muzeum tak slouží jako živá připomínka doby, kdy byly severní Čechy průmyslovým srdcem rakousko-uherské monarchie. www.muzeumjizerky.cz

VYŽITÍ NEJEN PRO RODINY S DĚTMI

Když si budete chtít na chvíli odpočinout od horských túr a výletů, nabídne vám pestrý svět zábavy Liberec. Moderní atrakce, chytrá zábava i pořádná dávka adrenalinu tu čekají na malé objevitele i jejich rodiče.

iQLANDIA

Přímo naproti Babylonu se nachází moderní vědecko-zábavní centrum s planetárium **iQLANDIA**, které dokazuje, že věda rozhodně není nuda. V jedenácti interaktivních expozicích na šesti podlažích si vyzkoušíte fyzikální zákony, prozkoumáte vesmír, lidské tělo i přírodní živly. V laboratořích si zahrajete na skutečné vědce. **iQLANDIA** je ideální pro děti od 8 let, ale nadchne i dospělé – poznávání je tu hravé, názorné a plné překvapení.

www.iqlandia.cz

Centrum Babylon

Pestrou paletu zábavy pod jednou střešou najdete v samotném srdci Liberce. Centrum Babylon patří k vyhledávaným cílům v každém ročním období. **Aquapark** ve stylu steampunku nabízí tobogány, vířivky i **Saunový svět**, **Lunapark** přináší celoroční pouťovou atmosféru a **Funpark** láká na pohybové atrakce pro nejmenší i větší děti. Nově zde přibýly interaktivní prvky – **FlySky**, podlaha s promítanými hrami ovládanými pohybem, a také **Pixel Game**, digitální herní plocha, kde hráči skáčou po světelných dlaždicích a plní úkoly různých obtížností. Součástí areálu je i **iQPARK** pro nejmenší zvědavce. **A tip pro rodiny s těmi nejmenšími?** V **restauraci Atrium** – mají nově i nižší výdejní pultík pro děti, dětské nádobí a spoustu dobrot, které malým strávníkům budou určitě chutnat! V Centru Babylon se nemusíte obávat ani toho, že se všechna zábava nedá stihnout během jednoho dne. Nachází se tu totiž **WELLNESS HOTEL BABYLON**. Kromě ubytování tu můžete využít i širokou nabídku wellness služeb.

www.centrumbabylon.cz

Mercuria Laser Game

Pokud hledáte akční zážitek, vyzkoušejte laserovou arénu **Mercuria Laser Game** v centru Liberce. V designové aréně prověříte postřeh, strategii i schopnost týmové spolupráce. Kromě samotné laser game tu najdete také arkádové hry, laserové bludiště, nebo virtuální realitu. Prostorné zázemí s barem a velice rozmanitou nabídkou navíc umožňuje uspořádat narozeninovou oslavu, teambuilding či rodinné setkání s pořádnou dávkou adrenalinu. Během roku také pořádají nejrůznější akce, turnaje nebo příměstské tábory.

www.mercurialaser.cz

ZA PŘÍRODU I DO MĚSTA

Botanická zahrada v Liberci

Prvenstvím nejstarší botanické zahrady v České republice se pyšní ta liberecká. Návštěvníky zve na cestu napříč kontinenty i klimatickými pásmy. Skleníkový komplex s půdorysem připomínajícím krystal ukrývá tropické a subtropické pavilony, sbírky orchidejí, masožravých rostlin, kaktusů i unikátní vodní expozice s největším leknínem světa – **viktorii královskou**. Součástí areálu jsou také venkovní expozice a tematické výstavy, které se během roku proměňují podle sezóny. Botanická zahrada je otevřena každý den a nabízí klidné místo k objevování rozmanitosti rostlinné říše i chvíli odpočinku uprostřed zeleně.

www.botanickaliberec.cz

Zoologická zahrada Liberec

Jen pár kroků od botanické zahrady najdete **Zoologickou zahradu Liberec** – nejstarší zoologickou zahradu v Česku, založenou již v roce 1904. Na ploše 13 hektarů zde žije více než 170 druhů zvířat ze všech koutů světa – od majestátních lvů berberských po vzácné dravé ptáky, tropické žabky či horské kopytníky, kterými je zahrada proslulá. Zoo se dlouhodobě věnuje ochraně ohrožených druhů a zapojuje se do mezinárodních chovatelských programů. Areál nabízí příjemné procházky v zeleni, tematické expozice i programy pro děti, takže si zde svůj zážitek najdou malí i velcí návštěvníci. V současnosti v areálu probíhá rekonstrukce Afrického pavilonu a zahrada se postupně mění a roste. Aktuální informace jsou dostupné na jejich webových stránkách nebo sociálních sítích.

www.zooliberec.cz

OBJEVTE SEVERNÍ ČÁST JIZERSKÝCH HOR A PODHŮŘÍ – FRÝDLANTSKO

Pod strmými **severními svahy Jizerských hor** se rozprostírá poklidná krajina. Podél toku řeky Smědé tu narazíte na místa, kde se přírodní scenérie setkávají s příběhy obcí, starých staveb i novodobými projekty a nápady, které vnášejí do kraje nový život. Vydejte se po méně frekventovaných turistických trasách, budete ohromeni rozmanitostí. Zpomalte a prožijte Slow Tourism na vlastní kůži.

V **Raspenavě** – v klidné krajině podhůří Jizerských hor, se nachází **Levandulovna** – místo, kde se můžete na chvíli zastavit a vychutnat vůni levandule a poklidné atmosféry. Rozkvetlá pole lákají k procházce i k posezení se šálkem kávy, domácí levandulovou limonádou nebo občerstvením z lokálních surovin. V průběhu sezóny se zde konají menší akce a workshopy, při nichž se návštěvníci mohou seznámit s pěstováním i zpracováním této aromatické rostliny. Levandulovna je místem, kde můžete na chvíli zpomalit a vychutnat si jedinečný charakter zdejší krajiny. www.levandulovna.cz

Raspenava je také místem, kde se obnovuje tradice řemeslné výroby, tentokrát v podobě malého lihovaru. **Raspenava Distillery** navazuje na dlouhou historii zpracování zemědělských plodin v regionu a zaměřuje se na výrobu destilátů z kvalitních surovin. Návštěvníci mohou při předem domluvené návštěvě nahlédnout do procesu výroby a dozvědět se více o tradičních postupech, které v moderním provozu znovu ožívají. I takové podniky dnes připomínají, jak pestrý a živý je zdejší region. www.raspenavadistillery.com

Jindřichovice pod Smrkem, malá obec na severním úpatí Jizerských hor, je ideálním výchozím bodem pro klidné výlety do přírody. Okolní krajina nabízí výhledy na Smrk i zajímavé historické památky, například torzo poutního kostela sv. Jakuba, které připomíná někdejší význam místa. Po výletě se můžete zastavit v nově otevřené **Hospůdce Na Statku**, která nabízí příjemné zázemí a občerstvení v prostředí venkovského dvora. Jindřichovice tak spojují tichou atmosféru pohraniční krajiny s drobnými připomínkami její minulosti. www.jindrichovice.cz

Kunratice patří mezi obce, které dokazují, že i v malých obcích mohou vznikat velké věci. Komunitní projekt **Jednička** vrací život do historického selského dvora a postupně se z něj stává živé místo pro setkávání i kulturní a jiné akce. Jednička je příkladem toho, jak lze starým stavbám dát novou funkci a zachovat tak jejich místo v historii obce. Kromě toho se tu každoročně na podzim koná největší akce svého druhu ve střední Evropě – Kunratická **Jamparáda**. Kromě ochutnávek vynikajících domácích džemů a marmelád všeho druhu na vás v Kunraticích čeká i skvělá sousedská atmosféra, regionální produkty a doprovodný program pro celou rodinu. www.obeckunratice.cz

Také milovníci sportu a adrenalinu si na Frýdlantsku přijdou na své. V podhůří nejvyšší hory Jizerských hor se rozprostírá **Singltrek pod Smrkem**. V okolí Lázní Libverda, Nového Města pod Smrkem a Jindřichovic pod Smrkem se nachází na **80 kilometrů** stezek různé náročnosti. Singltrek si získá srdce zkušeného cyklisty, ale i začátečníka nebo rodin s dětmi. podsmrkem.singltrek.cz

ZIMA V JIZERKÁCH

Zima dává Jizerským horám **osobitý rytmus**, krajina se ztíší, vzduch se vyčistí a bílé pláně zvýrazní reliéf hor i stopu lidské práce v nich. S prvními mrazy se hřeben i údolí proměňují v prostor pro sport, tradice i setkávání, které tu mají pevné místo po generace. Právě zimní měsíce ukazují, jak silně jsou Jizerky spjaté s běžecským lyžováním, sjezdovým sportem i sáňkováním – od rekreační radosti až po vrcholové výkony.

Rok 2026, který je plný významných výročí, je příležitostí ohlédnout se i za stopami, které tu zanechaly zimní sporty a připomenout osobnosti, jež je posouvaly dál. Vedle současných areálů a upravených tratí tak nahlédneme i do historie závodů a soutěží, které kdysi přitahovaly celé zástupy diváků. Zimní Jizerky nejsou jen o sněhu, jsou o přibězích, tradici a energii, která se sem každou sezónu vrací.

Jizerská magistrála představuje páteř zimního běžecského lyžování v horách a každoročně láká tisíce milovníků bílé stopy. Síť tras nabízí na 250 kilometrů pravidelně upravovaných běžecských tratí různých obtížností – od rovinatých úseků na hřebenech až po náročnější profily s výraznějším převýšením. Po celých Jizerkách je možné vybrat si z více než 20 nástupních míst. Jednotlivé okruhy na sebe navíc navazují, takže si můžete zvolit krátký rodinný výlet i celodenní sportovní výzvu napříč hřebenem.

O úpravu stop se stará společnost **JIZERSKÁ, o.p.s.**, která během sezóny tráví stovky hodin v rolbách a každoročně najede tisíce kilometrů. Tratě jsou upravovány podle aktuálních sněhových podmínek, s důrazem na bezpečnost a kvalitu klasické stopy. Součástí péče je také značení, opravy orientačního systému a průběžná kontrola mostů či rizikových míst. Díky této systematické údržbě patří Jizerská magistrála dlouhodobě k nejlépe upraveným běžecským areálům v České republice. www.jizerskaops.cz

Běžkování v okolí rozhledny Štěpánka je ideální volbou pro ty, kteří milují kombinaci sportu, krásné přírody a výhledů. V Kořenově a jeho okolí je k dispozici zhruba 60 km upravovaných běžecských stop, o které se starají **Jizerky pro Vás, o.p.s.** Vynikají mezi nimi tři trasy vedoucí kolem vrcholu Hvězda, kde stojí ikonická kamenná rozhledna Štěpánka. Trasa Planýrka vás přivede do kopců z Novosvětského průsmyku, odkud můžete pokračovat na okruhy kolem Hvězdy a Bílé skály. Všechny stopy jsou dobře značené a setkávají se v místě zvaném Vystrkov, odkud lze navázat i na delší výlety směrem do Krkonoš nebo na Jizerskou magistrálu. www.jizerkyprovas.cz

SKIARÉNA JIZERKY představuje moderní propojení dvou nejvýznamnějších lyžařských lokalit v Jizerkách, které návštěvníkům otevírá cestu k celkem třinácti kilometrům kvalitně upravených sjezdových tratí. Jedná se o propojení ski areálů **Tanvaldský Špičák** a **Severák** společným skipasem a bezdotykovým odbavovacím systémem.

Větším areálem je Tanvaldský Špičák, který svou nabídkou uspokojí zejména zkušenější sportovce a milovníky dynamické jízdy. Láká především na nejdelší sjezdovku v Jizerských horách a dvě moderní lanové dráhy. Pro ty, kteří hledají spíše klidnější prostředí a přehledný terén, je ideální volbou Severák. Ten je vyhledávaný zejména rodinami s dětmi díky svému zázemí, profesionální lyžařské škole a dětským pohyblivým kobercům, které usnadňují první krůčky na sněhu.

Vysoký standard lyžování v rámci SKIARÉNY JIZERKY garantuje pravidelná úprava tratí a systém technického zasněžování, který jistí sněhovou pokrývku i v méně příznivých podmínkách. V Jizerských horách si najde svůj ideální svah i tempo skutečně každý, od nejmenších začátečníků až po zdatné lyžařské nadšence. www.skijizerky.cz

HORSKÁ SLUŽBA

Horská služba Jizerské hory je tu pro každého, kdo se do přírody vydá. A když jde do tuhého, jsou to právě oni, kdo vyrazí jako první. Vždy je lepší problémům předcházet, ale když už se ocitnete v nesnázích, je dobré vědět, kde hledat pomoc.

Pokud se na horách dostanete do potíží, volejte 1210 – raději dříve, než pozdě. Skvělým pomocníkem je i aplikace Záchranka a její kniha túr, díky které záchranáři snáze určí, kde vás hledat.

A nezapomeňte! I na krátký výlet se dobře vybavte a raději si přibalte náhradní vrstvu oblečení, dostatek pití, svačinu a nabitý telefon.

Stanice Horské služby Jizerské hory

- Bedřichov
- Ještěd
- Severák
- Tanvaldský Špičák
- Jizerka
- Lázně Libverda
- Rejdic

Horská služba ČR
+420 1210
+420 483 380 073
www.hscr.cz

ZÁCHRANKA
Mobilní aplikace
Záchranné služby a horské služby
www.zachrankaapp.cz

ZÁVODNÍ SÁŇKAŘSKÁ DRÁHA NA SMRŽOVCE

Věděli jste, že se ve Smržovce nachází poslední závodní sáňkařská dráha v České republice? V roce 2024 se ji rozhodli zachránit bratři Ondřej a Jakub Hymanovi, rodáci z Jablonce nad Nisou a sáňkařští olympionici. Dráhu o délce 1020 m s převýšením 82 m a raritní 400° kruhovou zatáčkou zrekonstruovali a s TJ Saně Smržovka na ní dál trénují nové sáňkařské naděje a pořádají závody.

Sáňkařská dráha ve Smržovce má dlouhou tradici. Co pro Vás osobně znamená a kdy ve vás uzrálo rozhodnutí, že si zasluží novou šanci?

Smržovská dráha je pro mě srdeční záležitost, vyrostli jsme na ní s bráchou oba. Rozhodnutí přišlo ve chvíli, kdy už nešlo zavírat oči nad jejím stavem. Viděl jsem, jak se to, co generace před námi budovaly, rozpadá pod rukama. Jako řemeslník jsem zvyklý věci opravovat, ne je nechat shnit. Nechtěli jsme dopustit, aby tenhle unikát zanikl a s ním i celá historie sáňkování u nás. Byl to mix patriotismu a zodpovědnosti vůči sportu, který nám v životě tolik dal.

Málokdo si asi dokáže představit, kolik práce se za provozem sáňkařské dráhy skrývá. Co všechno obnáší její příprava a údržba?

Je to nekonečný kolotoč. Lidé vidí jen tu naledovanou dráhu v zimě, ale pro nás sezóna nikdy nekončí. Jaro a léto, to je hlavně o betonu a zednicině – opravujeme koryto, mantinely, čistíme okolí. Podzim je o technice a elektřině. A zima? To je extrém. Pokud nemáte chlazení, musíte hlídat každou vložku a každý stupeň pod nulou. Znamená to noci bez spánku, nekonečné kropení vodou a ladění profilu ledové vrstvy. Je to v podstatě hodinářská práce s tunami ledu a sněhu.

Ondřeji, Váš návrat na olympijské hry byl silným momentem. Vnímáte účast i jako podporu dráhy?

Rozhodně. Účast v Cortině 2026 nebyla jen o mém osobním výsledku. Chtěl jsem ukázat, že i v Česku, na „domácí“ dráze, se dá připravit na světovou špičku. Olympiáda nám neuvěřitelně pomohla otevřít dveře k partnerům a médiím. Lidé viděli, že Smržovka není jen lokální hřiště, ale líheň talentů, která má své místo na mapě světového sportu. Dodalo nám to obrovskou energii do další práce na rekonstrukci.

Kolik lidí dnes dráhu využívá? Mohou si jízdou vyzkoušet i začátečníci?

Dnes u nás trénují desítky dětí a juniorů, ale hostíme i reprezentace z Polska, Slovenska, Rakouska nebo Německa. Co se týče veřejnosti – ano, Smržovka je otevřená! Pořádáme akce pro rodiny, kde si pod dohledem instruktorů mohou zájemci vyzkoušet jízdou v bezpečnějších úsecích. Naším cílem není mít jen uzavřený areál pro profíky, ale živé místo, kde si každý může zkusit ten adrenalin, když se pod ním saně rozjedou v korytě.

Jaká jsou Vaše přání a sny?

Náš největší sen? Chlazená dráha. Chceme, aby Smržovka přestala být závislá na rozmaru počasí a stala se celoročním centrem. Chci vidět novou generaci českých sáňkařů, kteří nebudou muset trávit půl roku v Německu, aby viděli led, ale budou mít špičkové zázemí doma. Chceme, aby Smržovka byla místem, kam budou jezdit trénovat týmy z celé Evropy a kde budou diváci zažívat tu pravou atmosféru velkých závodů. Stavíme dráhu pro budoucnost, ne pro vzpomínky.

Je něco, co byste chtěl na závěr vzkázat lidem ze Smržovky a okolí, kteří celý ten proces obnovy dráhy sledovali?

Vlastně jen jedno velké poděkování. Tenhle projekt nestojí jen na mně nebo na bráchovi. Stojí na každém, kdo přišel na brigádu, kdo nám fandil u tratí, i na partnerech, kteří nám věřili v době, kdy v korytě byla jen suť. Smržovka je o lidech, kteří drží spolu. Bez téhle komunitní energie by dnes koryto bylo prázdné a děti by neměly kde závodit. Jsem hrdý na to, že jsme v tom společně vrátili Smržovku tam, kam patří – na startovní čáru.

KDYŽ HORY PATŘILY BLESKURYCHLÝM SANÍM

Liberec, město na úpatí Ještědu, dnes vnímáme především jako jedno z center lyžování v severních Čechách. Před sto lety byste však na svazích Jizerských hor a Ještědsko-kozákovského hřbetu potkali mnohem více drah věnovaných jinému fenoménu, kterým bylo sáňkování. V první polovině 20. století se Liberecko stalo evropskou velmocí tohoto sportu, kde se mísila adrenalinová rychlost s řemeslnou zručností místních horalů.

Od „rohaček“ k závodním saním

Zatímco na počátku století sloužily těžké dřevěné sáně, tzv. rohačky, primárně ke svážení dřeva a sena z horských bud, dravý nástup sportovního ducha vše zásadně změnil. Místní truhláři začali konstrukce odlehčovat a vylepšovat, přičemž sázeli výhradně na jasanové dřevo, které bylo ceněné zvláště pro svou nevídanou pružnost a pevnost. Vyvrcholením tohoto vývoje byly slavné „rejdovačky“, tedy říditelné sáně, které umožňovaly řezat zatáčky v rychlostech, ze kterých se nemálo sledujícím i samotným sáňkařům tajil dech.

Ještědská dráha jako světový unikát

Největší slávu regionu přinesla legendární sáňkařská dráha na Ještědu. Byla vybudována v roce 1909 a svou délkou přes tři kilometry a precizním technickým zpracováním patřila k nejlepším v Evropě. Právě zde se v roce 1914 konalo první mistrovství Evropy v sáňkování. Atmosféra tehdy byla strhující, jelikož tisíce diváků lemovaly trať od Výpřeže až do Horního Růžodolu, zatímco závodníci v pletených svetrech a kožených helmách dosahovali na čistě dřevěných konstrukcích rychlosti přes 60 kilometrů za hodinu.

Liberecko bylo v tomto směru neobyčejně pokrokové i z hlediska společenského. Zatímco v mnoha jiných sportovních odvětvích zůstávaly ženy v ústraní, na zdejších drahách se odvážné dámy v dlouhých sukních a vlněných čepicích proháněly v ostrých korytech už dávno před první světovou válkou. Tato otevřenost a vášeň pro rychlost udělaly z regionu skutečný středobod zimního dění tehdejšího Rakouska-Uherska.

Sport pro každého

Sáňkování nebylo jen pro vyvolené. V meziválečném období fungovaly na Liberecku desítky spolků. Oblíbené byly také takzvané výletní jízdy, kdy rodiny vyrazily vlakem do podhůří a pak dále pěšky na hřebeny, například na Smědavu nebo k chatě na Ještědu, a po posilnění čajem se spustily dlouhými kilometry dolů do údolí. Pro mnohé to byl dokonce nejrychlejší a nejpřirozenější způsob, jak se v zimě dostat do práce nebo do školy.

Konec jedné epochy

Zlatý věk utnula až druhá světová válka a následná poválečná výměna obyvatelstva, která zpřetrhala kontinuitu místních spolků. Přestože tradice sáňkování na Liberecku nikdy úplně nezankla, lesk velkých mezinárodních drah postupně vystřídal rozmach běžeckého a sjezdového lyžování. Přesto při pohledu na zasněžený Ještěd si dodnes můžeme představit ozvěnu svištících jasanových skluznic, která kdysi dávno neodmyslitelně patřila k místním sněhovým radovánkám.

Sáňkování objektivem starých fotoaparátů

Dobové snímky z první poloviny 20. století mohou dnešním lidem připadat trochu jako z jiného světa. Rozhodně bychom na nich jen těžko hledali oblečení z funkčních materiálů nebo profesionální aerodynamické kombinézy. Na fotografiích z Ještědu a Jizerských hor vidíme muže v pumpkách a pletených podkolenkách, zatímco dámy často pózuji se svými saněmi v elegantních vlněných kostýmcích. Snímky však nejsou jen statické, jelikož již tehdejší fotografové s těžkou technikou dokázali zachytit i dynamiku jízdy na ledových tratích, kde se v mracích zvrženého sněhu rýsují soustředěné tváře jezdců bez výrazných ochranných prvků. Tyto fotografie nejsou jen vzpomínkou na sport, ale především svědectvím o neuvěřitelné odvaze a radosti z pohybu, která tehdejší Liberecko v zimních měsících zcela ovládala.

Přiložené snímky se podařilo získat v Německu a pocházejí z pozůstalosti frydlantského rodáka a obyvatele obce Jindřichovice pod Smrkem Franze Pfohla. Zda sám aktivně sáňkoval nebo pouze fotil, po tolika letech asi již nelze zjistit. Dochovaný set snímků ale představuje důležitý příspěvek k poznání sáňkování na Liberecku a Frydlantsku ve 20. a 30. letech minulého století.

JEZDEC NEBO RYTÍŘ?

Vysoko nad údolím, kudy protéká řeka Černá Nisa, se v libereckých Kateřinkách tyčí skalní vyhlídka Jezdec. Je velmi dobře přístupná. Krásnou procházkou po žluté turistické trase se dostanete ke zmíněné skále, cestu navíc lemují žulové bloky vypadající jako „menhiry“. Hrádek sloužil pravděpodobně v dřívějších dobách pro ostrahu obchodní cesty vedoucí z Liberce přes Jizerské hory do Frýdlantu. Z hrádku dodnes nezbylo téměř nic, byl totiž převážně dřevěný, zdejší skalní vyhlídka obehnaná zábradlím však po něm byla pojmenována.

OBJEV SKRYTÉ A NEČEKANÉ

V podhůří Jizerských hor, jen pár kroků od Nového Města pod Smrkem poblíž Singltreku pod Smrkem, se ukrývají netradiční a trochu kuriozní přírodní poklady, které určitě stojí za objevení: radioaktivní prameny u Andělského vrchu. Množstvím radioaktivních látek jsou prameny srovnatelné s těmi v Jáchymově. V určitém množství jsou prameny lidskému organismu prospěšné, stejně jako nedaleké prameny novoměstské Kyselky.

Nejsilnějším a zároveň nejlépe přístupným radioaktivním pramenem je pramen Rafael, na který narazíte u trati Singltreku. Nebojte se pramen ochutnat, v malém množství je voda s léčivou složkou – radonem – pro náš organismus blahodárná, a to jak v podobě pití, tak i obkladů, koupelí, nebo zábalů. Pomáhá hlavně při revmatických a kloubních onemocněních. Neaktivnějším veřejně přístupným pramenem je Michael, dvojici pramenů doplňuje i rašelinné jezírko Samuel, ke kterému se pohodlně dostanete díky vybudovanému chodníku a žebříku. Přijďte prozkoumat zdejší okolí a udělat něco pro své zdraví.

Interreg Spolufinancováno Evropskou unií
Česko - Polsko

KOLONÁDA VE ŚWIERADÓWĚ-ZDRÓJI

Historická kolonáda v lázních Świeradów-Zdrój je místem, kde se lázeňská elegancie potkává s atmosférou starých časů. Vznikla díky rodu Schaffgotschů a dodnes si uchovává jejich odkaz – stačí zvednout oči k erbu nad orchestřištěm.

Dlouhá 80 metrů, provoněná modřínovým dřevem a naplněná hudbou i klídem. Tady se zpomaluje, poslouchá a jen tak je. Minerální pramen přímo v hale a slunná terasa s exotickými agávami dotvářejí kulisu, která láká zůstat o chvíli déle. Není to jen procházka. Je to malý únik do světa, kde má čas úplně jiné tempo.

www.skryteskvosty.eu

VYMĚŇTE PORADY ZA VÝHLEDY – TEAMBUILDINGY V JIZERKÁCH

Jizerky, příroda a společné zážitky? Ideální kombinace pro stmelení pracovních kolektivů!

Společné zážitky v přírodě jsou nejlepší cestou, jak stmelit kolektiv a nabrat novou energii. Prostředí Jizerských hor nabízí ideální kombinaci klidu, krásných výhledů a možností aktivního vyžití, takže každý účastník si odnese nejen nové dovednosti, ale prožije i jedinečné chvíle. Když se tým sejde mimo kancelář, objevují se nové nápady a vzniká prostor pro posílení vztahů – a právě teambuilding v Jizerkách ukazuje, že i pracovní kolektiv se může stát skutečným týmem. Kombinace čerstvého horského vzduchu a společných aktivit dokáže doslova zázraky.

Více informací z **Northern Bohemia Convention Bureau** najdete na webu www.micelk.cz

PUBLIKACE Z JIZERSKÝCH HOR O JIZERSKÝCH HORÁCH

Na hranici zlomu

Dne 19. prosince 2025 spatřila světlo světa nová publikace Na hranici zlomu – Hejnice a okolí v osudovém roce 1938 historiků PhDr. Ivana Fuksy a Mgr. Milana Votavy, která představuje mikroregionální sondu do pro prvorepublikové Československo naprosto klíčového období dramatického konce třicátých let minulého století. Jedná se v rámci Liberecka o jedinečný příspěvek k poznání pronikání velkých světových dějin do životů běžných obyvatel severočeského města Hejnice a přilehlých obcí. Rok 1938 se stal vyvrcholením mnohaletého národnostního pnutí v Československu. V rámci československého pohraničí se průběh událostí zásadně lišil nejen v různých regionech, ale i na různých místech.

Právě specifická poloha jednoho z nejvýznamnějších mariánských míst v kombinaci s množstvím dosud neprobádaného archivního materiálu patřila mezi hlavní motivy autorů ke zpracování tohoto složitého tématu. Na počátku stála snaha o potvrzení či vyvrácení klíše, která se po dlouhá léta uchovala v paměti, a která byla spojena s událostmi a úlohou některých osob v krizových měsících tohoto osudového roku pro moderní české dějiny.

V publikaci, doplněné více než stovkou dosud zpravidla nepublikovaných dokumentů, fotografií a plánů, se v první části autoři zaměřili na průběh budování opevnění v oblastech Smědavy a Oldřichovského sedla. Zároveň neopomněli popsat ani pohyby vojenských jednotek v rámci Frýdlantska a Liberecka či největší střety mezi československými bezpečnostními a správními orgány s útočníky z území Třetí říše. Druhá část je věnována konkrétním a chronologicky seřazeným událostem primárně na území města Hejnice. Důraz je kladen na konkrétní jednání místně významných osob, ale také fakt, že na pozadí sporů probíhal každodenní život plný lidských radostí i starostí.

ROZHOVOR S MARKEM ŘEHÁČEKEM NEJEN O KNIHÁCH

Marek Řeháček je jméno, které má ve své knihovně snad každý milovník severních Čech. Je autorem vlastivědných průvodců, spisovatelem a vyhlášeným znalcem regionu, který zasvětil svou tvorbu objevování skrytých příběhů Jizerských hor, Frýdlantska i blízkého okolí. Jeho knihy nejsou jen strohými popisy, ale pozvánkou do krajiny nálad a historie. V našem rozhovoru nám Marek poodhalil, co ho na toulkách rodným krajem stále fascinuje a jak se v jeho textech odráží nezaměnitelný genius loci našich hor.

Marku, než začneme mluvit o Vašich knihách, můžete čtenářům krátce popsat, jak jste se seznámili s Janem Pikousem? Tvoříte totiž skoro nerozlučné autorské duo.

No, nedávno jsme nad tím rokovali v hospodě U Tetřeva na Ferdinandově a snažili se naše seznámení nějak zrekonstruovat. A tak víme, že to bylo v roce 1998. Já do té doby spolupracoval s výtvarníkem Petrem Ferdýšem Poldou a fotky k mým textům byly převážně od Milana Drahoňovského. Tehdy ještě vycházel časopis Jizerské a Lužické hory, Honza v jeho redakci pracoval a já tam občas psal. Redaktor Pavel D. Vinklát nás tehdy seznámil a Honza hned: „Pojď na pivo a tlačenku do Černého koně,“ a tak se šlo. Společně jsme už ušli tisíce kilometrů a připravili spoustu publikací. (Smích)

V minulém roce Vám vyšla nová společná kniha Smrkové toulání v Jizerských horách, ale ta je do jisté míry volným pokračováním předchozí knihy Bukové toulání. Co Vás dva vedlo k tomu se takhle „toulat“?

Původně to tak vůbec nebylo plánováno. My chtěli udělat jen knížku o Jizerskohorských bučinách. Máme to tam oba moc rádi, to spojení strání, skal a barevných bučin. To téma nás oslovovalo a je zvláštní, že těm úžasným bučinám doposud větší knížka nebyla věnována. Nechtěli jsme ale psát nějakou encyklopedii nebo turistického průvodce, Honza povídá – uděláme takovou romantickou knížku toulavou. A protože my se opravdu jen tak touláme kra-

jinou, svobodně a často bez přesného cíle, tak se zrodilo Bukové toulání. Věnovali jsme jej symbolicky k 90. narozeninám Mílovi Nevrlému, našemu vzoru na poli jizerskohorské literatury.

Proč je Vaše poslední toulání zrovna „Smrkové“?

Bukové toulání mělo docela příjemný ohlas mezi čtenáři, samozřejmě hlavně mezi pravověrnými Jizerkáři, kteří se začali vyptávat, jestli náhodou nechystáme pokračování o té „smrkové“ části hor. Připomnělo mi to takové ty věčné dotazy a spekulace na téma pokračování filmu Anděl Páně, zasmál jsem se a řekl – jistěže chystáme. Neměl jsem napsáno vůbec nic. Honza měl ale fotky z třiceti let putování Jizerkami. A při jejich prohlížení jsme si uvědomili, jak moc se tyhle hory od roku 1990 změnily. Z pouště je zelený smrkový ráj. Proto jsme se rozhodli, že Smrkové toulání bude kniha o proměnách, o zmaru, naději a křehkém znovuzrození...

Narazili jste během sepisování Smrkového toulání na něco, co Vás vyložené překvapilo či potěšilo?

Až při psaní Smrkového toulání jsem si plně uvědomil, jak úžasnou proměnou Jizerky prošly. V roce 1990 jsme chodili na lesní brigády do holých hor, kde byla jen tráva a suché stromy. Prostě zmar všude. Ta kniha je proto také holdem všem, co se o tu záchranu postarali. A také je o poznání, že využití zachráněných hor pro turistiku musí mít své limity. Tím nemyslím, že by někdo měl honit nějakého nešťastníka, který při houbaření vlezl omylem do rezervace. Spíš mám na mysli neustále se zvyšující počet aut na Jizerce a Nové Louce nebo hromadné komerční akce, které se tváří jako ušlechtilý sport...

Ale Ty určitě budeš chtít nějaký ten tajný tip na nějaké úžasné místo, které není úplně „profláknuté.“ Dobrá, při psaní jsem se dostal po dlouhé době na nejhornější tok Černé Nisy, mezi přehradu a Hřebínek. Divoký kraj. Je tam opravdu krásně.

Jak velký vliv na Vás měla osoba a tvorba Miloslava Nevrlého, mimo jiné autora legendární Knihy o Jizerských horách? Nepokračujete tak trochu v jeho odkazu?

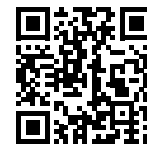
Míla Nevrlý je v naší tvorbě naprosto klíčová osoba. Byl to on, kdo Honzovi Pikousovi v roce 1995 dohodl v muzeu jeho první fotografickou výstavu o jizerskohorských pomníčcích. Nebýt toho, že jsem si jako kluk přečetl jeho Knihu o Jizerských horách, možná bych ani nezačal psát. Ta kniha mne očarovala...

Budete se v budoucnu knižně „toulat“ i nadále a vznikne knižní toulavá trilogie?

Mám pocit, že v tom proudu tvorby knih o krajině plaveme jen občas, po většinu času jsme spíše unášeni. Kniha Bukové toulání sama zrodila Smrkové toulání; naše letité zalíbení v krajině na severu pod horami nás přivedlo k myšlence zakončit tu trilogii knihou Toulání Frýdlantskem, krajinou osamělých stromů. Ta by měla vyjít příští rok. Pro letošek chystáme knihu, která je ale také léta „vytoulaná“ – bude se jmenovat Putování s Jizerou. A začíná kde? Samozřejmě u pramene na jižním svahu Smrku v Jizerkách. Řeku doprovodíme až k soutoku s Labem, do míst velkých českých dějin – až tam, kde je palladium a místo zavraždění svatého Václava. Až tam se dá z Jizerce dojít... (Smích)

INFORMAČNÍ CENTRA JIZEREK

I když dnes nosíme celý svět v kapse a k informacím o Jizerských horách nás dělí jen pár kliknutí na displeji telefonu, osobní návštěva informačního centra má stále své nenahraditelné kouzlo. V Jizerských horách je najdete téměř na každém kroku. Není totiž nad radu od místních, kteří Jizerky znají jako své boty – v infocentru turisté získají nejen cenné praktické tipy, ale navíc i doporučení na výlety, která v žádné aplikaci nenajdou.

Kromě vlídného slova, praktických map, průvodců nebo letáků si odtud navíc můžete odvézt i kousek Jizerek s sebou domů v podobě originálních suvenýrů, regionálních produktů či sběratelských předmětů, které vám budou návštěvu našeho kraje navždy připomínat.

PROPAGAČNÍ MATERIÁLY JIZEREK

Jizerské hory nejsou jen cílem na mapě, ale životním stylem. Proto vznikla kolekce produktů, které vám umožní vzít si kousek této atmosféry s sebou domů. Naším základním kamenem jsou **stylová trička**, která přijdou vhod nejen na výlety, ale třeba i do města. Díky kvalitnímu materiálu a střihům – dámskému prořmutému a pánskému rovnému – skvěle padnou na horské vyhlídce i pod sako v kanceláři. Dominantou je hravé logo „J“, ve kterém pozorné oko objeví smrk, turistický ukazatel i deštník, zatímco potisk šišek na zádech v sobě skrývá symboliku běžkařské stopy, otisku zvířecí stopy, vzorku na kole anebo podrážky pohorek.

Pro ranní rituály na hřebenech i u pracovního stolu jsme stvořili **jizerskohorské plecháčky**. Jsou lehké, takřka nerozbitné a jejich objem 330 ml je přesně akorát na horký čaj po túře i večerní svačák u ohně. Každý doušek z nich vám připomene pocit svobody, který zažíváte jen v Jizerkách.

Nezapomínáme ani na nejmenší horaly a milovníky her. Naše **edukativní omalovánky** s kouzelnými ilustracemi Andrey Kolářkové nejsou jen o barvách. Děti se hravou formou učí respektu k přírodě a pravidlům šetrného chování v horách. Pro rodinné večery je pak ideální **originální pexeso**. Snímky od fotografů Radima Hlaváče a Matyáše Gála představují jizerskou flóru a faunu v její ryzí podobě. Koupí pexesa navíc přímo podpoříte aktivity Jizersko-ještědského horského spolku, takže si domů odnášíte nejen radost, ale i dobrý pocit, že pomáháte chránit krajinu, kterou milujete.

Chcete se do Jizerských hor přenést, ještě než vyrazíte a obujete si pohorky? Na našem e-shopu objevíte také pečlivě vybrané **regionální knihy zaměřené na Jizerské hory**. Nabídka zahrnuje průvodce na výlety, srovnání proměn zdejší krajiny v čase i tituly plné poutavých a silných příběhů. eshop.jizerky.cz

Vše na cestu mám v mobilu

Idolka je mobilní aplikace pro pohodlné cestování po Libereckém kraji a okolí, kde platí IDOL. Kupujete jednotlivé i celosíťové jízdenky přímo v telefonu. Žádné karty, žádné fronty u automatu.

Proč si Idolku stáhnout?

- Nakoupíte jízdenky za **zvýhodněnou cenu**
- Máte vše v jedné aplikaci (nenosíte karty)
- Nakupujete kdykoli, i minutu před odjezdem
- Vyhledáte nejrychlejší spojení
- Vidíte novinky a výluky v dopravě
- Naráz lze koupit i aktivovat až 10 jízdenek najednou

Tip pro turistiku v Idolce: 24 hodinové nebo 72 hodinové Síťovky na celý IDOL ve všech tarifních kategoriích.

@visitjizerky

visitjizerky

www.jizerky.cz

TIRÁŽ

© Jizerské hory – Turistický region Liberecko, Jablonecko, Frýdlantsko a Tanvaldsko, z. s.; Nitranská 410/10, 460 07 Liberec; IČ: 75057760; www.jizerky.cz; vydáno v květnu 2026 v Liberci; v nákladu 19000ks; 31. vydání; evidence: MK ČR E 19236; grafika: **tiskárna iris**, www.vytiskneme.cz; tisk: Unipress; foto: M. Gál, A. Kosina, R. Panák, J. Hyman, KORID LK, VisitLiberec, archiv TRJH. Za obsah a gramatickou správnost ručí Turistický region. Poděkování za odkazy na mapy.cz; @Seznam.cz a. s. 2026.

